

แบบรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานนโยบายมุ่งเน้นกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประเด็นสมุนไพรมุ่งเน้น กัญชา กัญชง

ไตรมาสที่ 2 (มกราคม - มีนาคม 2565)

หน่วยงาน กรมการแพทย์แผนไทย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
ระยะ 3 เดือน				
1. มีแนวทางการประเมินเส้นทางท่องเที่ยวในเมืองสมุนไพรมุ่งเน้น	กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กองสมุนไพรมุ่งเน้นเพื่อเศรษฐกิจ)	1. มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 2. ดำเนินการจัดจ้างพัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมีหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรมุ่งเน้นที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ครั้งที่ 2/2565 ในวันที่ 3 มีนาคม 2565	ด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้การจัดประชุมคณะทำงานฯ ล่าช้ากว่าที่กำหนด	1. คำสั่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ 2442/2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 2. รายงานการประชุมคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ครั้งที่ 1/2565 3. รายงานการประชุมคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ครั้งที่ 2/2565

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
ระยะ 6 เดือน				
1. มีผลการประเมินศักยภาพเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ)	<p>มีแผนการดำเนินงานและการลงพื้นที่ประเมินความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมีพื้นที่เป้าหมายเป็นจังหวัดเมืองสมุนไพรจำนวน 14 จังหวัด และจังหวัดที่มีศักยภาพและมีความพร้อม ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี ภูเก็ต กระบี่ นครราชสีมา ซึ่งเป็นการประเมินที่ส่งผ่านสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด โดยมีแนวทางดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ให้ส่งแบบสำรวจความต้องการทางการตลาดของผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไปยังกรมการท่องเที่ยว เพื่อส่งแบบสำรวจฯ ไปยังกลุ่มเป้าหมาย อาทิ มัคคุเทศก์ ผู้นำเที่ยวและผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยว เพื่อร่วมตอบแบบสำรวจ 2) กำหนดจำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่จะส่งเข้าร่วมการประเมินจำนวนไม่เกิน 5 แห่ง/จังหวัด 3) ประสานพื้นที่จังหวัดเมืองสมุนไพรและจังหวัดที่มีศักยภาพ เพื่อส่งแหล่งท่องเที่ยวเข้าร่วมการประเมินตามเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิง 	ด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้การจัดประชุมคณะทำงานฯ ล่าช้ากว่าที่กำหนด ส่งผลทำให้ การประเมินศักยภาพเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพยังไม่แล้วเสร็จ	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการประชุมคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ครั้งที่ 2/2565 2. เกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
		สุขภาพ ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร		
2. มีเครือข่ายห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพวัตถุดิบเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	<p>จำนวนห้องปฏิบัติการที่สามารถเปิดให้บริการตรวจวิเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ กัญชาของหน่วยงานเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 13 แห่ง จากทั้งสิ้น 19 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 68 โดยมีห้องปฏิบัติการที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นไปได้ไปอย่างมีมาตรฐาน ดังนี้</p> <p>1) หน่วยงานส่วนกลางของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 4 หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยสมุนไพร สำนักยาและวัตถุเสพติด สำนักเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย และสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร</p> <p>2) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1 เชียงใหม่, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1/1 เชียงราย, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 2 พิษณุโลก, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 5 สมุทรสงคราม, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 6 ชลบุรี, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8</p>	-	<p>1. รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ (รายตัวชี้วัด) ตัวชี้วัดที่ 4 : ร้อยละห้องปฏิบัติการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถเปิดบริการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์กัญชา</p> <p>2. คู่มือการส่งตรวจวิเคราะห์กัญชา และกัญชาตามนโยบายกัญชาเสรีทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2564</p> <p>3. คู่มือการให้บริการ พ.ศ. 2565 รหัส M 38 00 0007 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1/1 เชียงราย</p> <p>4. คู่มือแนะนำการให้บริการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 2 พิษณุโลก</p>

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
		<p>อุดรธานี, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตรัง และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/2 สงขลา</p>		<p>5. คู่มือให้บริการปี พ.ศ. 2564 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 5 สมุทรสงคราม</p> <p>6. คู่มือบริการ พ.ศ. 2565 (0607 SD 001) ศูนย์วิทยาศาสตร์ การแพทย์ที่ 6 ชลบุรี</p> <p>7. รายการทดสอบที่ศูนย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น เปิดให้บริการ ประจำปี งบประมาณ 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 มกราคม 2565)</p> <p>8. คู่มือการให้บริการ ศูนย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี (M 42 02 001) แก้ไขครั้งที่ 16 อนุมัติใช้วันที่ 1 ตุลาคม 2564</p> <p>9. คู่มือการให้บริการศูนย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12 สงขลา รหัส SD(M) 31-01-001 ฉ. 2 Revision 00 วันที่ประกาศใช้</p>

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
				24 พ.ย. 2564 10. คู่มือการให้บริการศูนย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตึก SD-M 39-001 ฉบับแก้ไขครั้งที่ 16
ระยะ 9 เดือน				
1. มีการจับคู่ธุรกิจการค้า อย่างน้อย 1 ครั้ง	กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ)	มีการจับคู่ธุรกิจการค้าผ่านช่องทาง ออนไลน์ในงาน CIIE 2021 (China International Import Expo) ในประเทศ ไทย และต่างประเทศโดยกรมส่งเสริม การค้าระหว่างประเทศ รวม 38 คู่ค้า	-	-
2. มีการจัดบริการคลินิก กัญชาทางการแพทย์แบบ บูรณาการ ใน สป.สธ. ไม่ น้อยกว่าร้อยละ 70	กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (สำนักงานจัดการกัญชา และกระท่อมทาง การแพทย์แผนไทย)	มีการจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์ แบบบูรณาการ ในสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข ทั้ง 12 เขตสุขภาพ คิดเป็น ร้อยละ 83.67	-	https://drive.google.com/drive/folders/1NhFlxIzkz9U4p8q-AA9nwW0m1-IX4kYdh
3. มีหลักเกณฑ์การอนุญาต ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เอื้อต่อ เศรษฐกิจฐานราก/อำนาจ ความสะดวกรวดเร็วต่อการ ประกอบกร อย่างน้อย 5 หลักเกณฑ์	สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา	อยู่ระหว่างดำเนินการ		

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
ระยะ 12 เดือน				
1. มีรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติเพิ่มขึ้น 5 รายการ	1.สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา 2. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สถาบันการแพทย์แผนไทย)	1. มีตำรับยาผ่านการพิจารณาของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญแห่งชาติ ด้านการคัดเลือกยาแผนไทยในบัญชียาหลักแห่งชาติ จำนวน 1 ตำรับ ได้แก่ ยาแก้โรคเชื้อราที่เล็บ (อยู่ระหว่างการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรในลำดับขั้นต่อไป) 2. ได้จัดเตรียมข้อมูลตำรับยาแผนไทยและยาจากสมุนไพร โดยมีรายละเอียดหัวข้อตามแบบสำรวจข้อมูลตำรับยาจากสมุนไพรเพื่อพิจารณาเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ ด้านสมุนไพร จำนวน 8 รายการ ได้แก่ ยาบำรุงน้ำมัน ยาเสริมภูมิ ยาพอกเข้า ยาแก้นอนไม่หลับ/ยาแก้ไข้ผอมเหลือง ยาอัมฤตย์โอสถ ยาทาริดสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนัง ยาน้ำมันสนันไทรภพ และยาแก้ลมขึ้นเบื้องสูง	ตำรับยาใด ๆ ที่ยื่นเสนอเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคล อาจมีประเด็นเรื่องสิทธิความเป็นเจ้าของตำรับยา ทั้งนี้ก่อนการยื่นเสนอฯ ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของตำรับยาก่อน โดยต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมจากเจ้าของตำรับยาแนบประกอบด้วย จึงต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมเอกสารก่อนการยื่นเสนอตำรับยา	-
2. มีผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสมุนไพร เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเมืองสมุนไพร 100 รายการ	กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ)	อยู่ระหว่างจัดทำแบบสำรวจความต้องการทางการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรในกลุ่มนักท่องเที่ยวผ่านมุมมองของมัคคุเทศก์และผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยว โดยร่วมกับ	-	1. รายงานการประชุมคณะกรรมการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ครั้งที่ 2/2565

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
ในแหล่งการท่องเที่ยว		กรมการท่องเที่ยว		
3. เพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สมุนไพรอ้างอิงเพื่อลดภาระในการขออนุญาต 30 รายการ	1.สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา 2. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สถาบันการแพทย์แผนไทย)	1. จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำข้อมูลรายการมาตรฐานเพื่อประกอบการอนุญาตทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ จำนวน 8 ครั้ง 2. จัดประชุมคณะอำนวยการจัดทำข้อมูลรายงานมาตรฐานเพื่อประกอบการอนุญาตทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ จำนวน 1 ครั้ง 3. มีรายการผลิตภัณฑ์สมุนไพรอ้างอิงที่ผ่านความเห็นจากคณะกรรมการจัดทำข้อมูลรายการมาตรฐานเพื่อประกอบการอนุญาตทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพแล้ว จำนวน 18 รายการ ได้แก่ 1) ยาประสะมะแว้ง ชนิดเม็ด/ลูกกลอน 2) ยาประสะไพล ชนิดเม็ด/ชนิดลูกกลอน 3) ยาปราบชมพูทวีป ชนิดลูกกลอน 4) ยาเขียวหอม ชนิดเม็ด 5) ยาจันทลีลา ชนิดเม็ด 6) ยาปลุกไฟธาตุ ชนิดลูกกลอน 7) ยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ สูตร 1	เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้การจัดหาวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาข้อมูลวิชาการรองรับได้อย่างล่าช้า ส่งผลให้การเตรียมตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	-

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
		8) ยาทาแก้เรื้อนขึ้นก 9) ยาแก้ไอคอแหบแห้ง 10) ยาแก้ลมอัมพฤกษ์อัมพาต สูตร 1 11) ตรีภูกุก 12) ตรีผลสมุฏฐาน 13) ตรีกาลพิษ 14) ตรีสันนิบาตผล 15) ตรีพิษจักร 16) ตรีสมอ 17) ตรีสัตตกุลา 18) ตรีคันธวาท หากดำเนินการเรียบร้อย จะนำข้อมูลทั้งหมด เสนอคณะอำนาจการฯ ของกรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แล้วจึงส่ง ข้อมูลทั้งหมดให้สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา เพื่อดำเนินการเข้าประชุม คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ ประกาศบังคับใช้ต่อไป		
4. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนวัตกรรม ที่ผ่านการบ่มเพาะฯ อย่างน้อย 10 รายการ เข้าสู่การขออนุญาต	สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา	อยู่ระหว่างดำเนินการ	-	-

Small Success	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางพัฒนา	รายละเอียดเอกสารแนบ
5. มีคู่มือแนวปฏิบัติใน การส่งออก ประเทศคู่ค้า อย่างน้อย 3 ประเทศเป้าหมาย	สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา	อยู่ระหว่างดำเนินการ	-	-
6. มีที่ปรึกษาชุมชน (เข้าใจ หลักเกณฑ์ อย.) นำร่อง 9 จังหวัด	สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา	อยู่ระหว่างดำเนินการ	-	-

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2565